

MONITOR MIGRACYJNY 10 4B/2023

17 kwiecień 2023

Przygotował: **Jan Wójcik**

Włochy ogłosiły stan wyjątkowy z powodu migracji

We wtorek 11 kwietnia rząd Giorgi Meloni ogłosił stan wyjątkowy na południu Włoch w związku z nasilającą się nielegalną imigracją. Jak podają służby imigracja przez Morze Śródziemne w pierwszym kwartale 2023 wzrosła o 300% w porównaniu do tego okresu w poprzednim roku. W tym roku dotarło już ponad 30 tysięcy imigrantów. W roku 2022 58% nielegalnych imigrantów dotarło do Włoch z Tunezji.

Stan wyjątkowy umożliwi z jednej strony przeznaczenie wsparcia 5 milionów euro dla prowincji dotkniętych napływem migrantów, z drugiej strony pozwoli też na szybsze rozpatrywanie wniosków i procedury deportacyjne. Stan ma obowiązywać pół roku, jednak ministrowie rządu wypowiadają się, że ten problem nie zostanie rozwiązany w ciągu roku. Zasadniczym problemem nie jest bowiem szybkie podjęcie decyzji o deportacji migranta, a rzeczywista jego deportacja, a tu musi istnieć współpraca z krajami pochodzenia lub tranzytu. Przykładem ryzyka jakie generuje polityka, która nie prowadzi do skutecznego powrotu jest sprawa Tunezyjczyka Brahima Aouissaoui, który w roku 2020 roku otrzymał nakaz opuszczenia Włoch, jednak poruszając się bez ograniczeń dotarł do Nicei, gdzie dokonał zamachu zabijając 3 osoby, miesiąc po przybyciu do Włoch.

Jednocześnie migracja przez wody Morza Śródziemnego zbiera też śmiertelne żniwo. W ciągu pierwszych trzech miesięcy 2023 roku zatонуło na morzu 441 osób. Organizacje pozarządowe obarczają za to winą rząd, który nałożył ograniczenia na działania statków poszukiwawczych, którymi zarządzają NGO. Według nich część z tych śmierci można przypisać opóźniającym się procedurom w poszczególnych portach.

Jednocześnie Włochy borykają się z brakiem wykwalifikowanej siły roboczej oraz starzeniem się społeczeństwa. Ministerstwo gospodarki i finansów informuje, że bez migracji dziura budżetowa będzie się powiększać, z migracją mogłaby nawet w perspektywie 40 lat się zmniejszyć. Ekonomiści nie analizowali szczegółowo rodzaju imigracji i sposobów dostawiania się do Włoch. Rząd podkreśla, że nie jest przeciwko migracji jako takiej, chciałby jednak, żeby odbywała się ona zgodnie z zasadami i z korzyścią dla włoskiej gospodarki.

[AP](#)
[Sueddeutsche Zeitung](#)
[InfoMigrants](#)

Centralny szlak główną drogą do Europy w I kw. 2023

Według danych z Frontexu za pierwszy kwartał bieżącego roku nielegalne przekroczenia granic wzrosły o 27% licząc rok do roku. Zmiana nastąpiła głównie na szlaku centralnym śródziemnomorskim, gdzie liczba wykryć wzrosła ponad czterokrotnie i odpowiadał on w pierwszym kwartale za ponad połowę nieregularnych wejść na terytorium UE.

Ogółem prawie 54 tysiące migrantów dotarło nielegalnymi drogami na terytorium Unii Europejskiej. W stosunku do roku poprzedniego ograniczono wejścia na wszystkich pozostałych szlakach, przekroczenia granicy z terenu Białorusi spadły o 28%.

Szlak	IBC sty-mar 2023	IBC sty-mar 2022	Zmiana r/r	% IBC 2023	% IBC 2022
Zachodni Afrykański	2 219	5 869	-62%	4%	14%
Zachodni Śródziemnomorski	1 992	2 755	-28%	4%	6%
Centralny Śródziemnomorski	27 651	6 832	305%	51%	16%
Wschodni Śródziemnomorski	6 011	6 520	-8%	11%	15%
Zachodnie Bałkany	14 858	19 029	-22%	28%	45%
Wschodnie Granice Lądowe	1 121	1 554	-28%	2%	4%
	53 852	42 559	27%		

IBC - Irregular Border Crossing (nielegalne przekroczenia granic)

źródło: Frontex

Zmienia się też w stosunku do roku ubiegłego skład narodowościowy osób docierających do Europy. Pojawiły się w pierwszej dziesiątce państwa takiej jak Pakistan i Wybrzeże Kości Słoniowej, tu wzrost prawie o 400%. Gwinea przesunęła się z 10-ego na drugie miejsce rosnąc o 250%. Stabilna jest liczba Syryjczyków, spadła o 38% liczba Afgańczyków. Coraz więcej osób jest z krajów, które same w sobie nie stanowią podstawy do uzyskania prawa do ochrony międzynarodowej.

Główne kraje pochodzenia	IBC sty-lut 2023	IBC sty-lut 2022	Zmiana r/r
Syria	6 908	6 245	11%
Gwinea	2 728	781	249%
Wybrzeże Kości Słoniowej	2 717	563	383%
Afganistan	2 413	3 918	-38%
Pakistan	1 511	574	163%
Bangladesz	1 509	1 501	1%
Maroko	1 383	3 821	-64%
Tunezja	1 222	1 255	-3%
Kamerun	894	350	155%
Ukraina	854	99	763%

Po nielegalnych imigrantów przyjeżdżają obcokrajowcy zza wschodniej granicy

Na przestrzeni ostatniego miesiąca (17.03-16.04) Straż Graniczna zatrzymała 84 osoby, które pomagały w przekroczeniu nielegalnie granicy, wynika z codziennych komunikatów SG. Głównie są to osoby podjeżdżające samochodami pod granicę mające przewieźć dalej imigrantów oraz przewodników. Prawie połowę stanowią obywatele Ukrainy, a 1/5 obywatele Gruzji. Wśród zatrzymanych są też obywatele Białorusi oraz obszarów postsowieckich Azji Środkowej. Według podawanych informacji zatrzymano tylko jednego obywatela Polski.

Narodowość zatrzymanych za pomoc w nielegalnym przekroczeniu granicy (17.03-16.04)	Liczba zatrzymanych	% zatrzymań
Ukraina	41	49%
Gruzja	16	19%
Uzbekistan	6	7%
Białoruś	6	7%
Tadżykistan	5	6%
Łotwa	3	4%
Turkmenistan	2	2%
Egipt	1	1%
Kirgistan	1	1%
Mołdawia	1	1%
Polska	1	1%
Turcja	1	1%
Razem	84	

Prezydenci Polski oczekuje wsparcia UE w walce z nielegalną imigracją

Podczas pierwszej oficjalnej wizyty prezydenta Włoch Sergio Mattarelli 17 kwietnia w Warszawie podkreślano wspólne problemy obydwu krajów z nielegalną imigracją. „Oczekujemy większego wsparcia ze strony instytucji europejskich dla państw takich jak Polska i Włochy, które walczą z nielegalną imigracją”, powiedział na konferencji prasowej prezydent RP Andrzej Duda. Prezydent wspominał też o wymianie doświadczeń w obliczu presji migracyjnej i sterowanej migracji jakiej doświadczają Polska i Włochy.

[Forsal](#)

Ukraińcy na polskim rynku pracy

Według raportu NBP 65% Ukraińców znalazło już zatrudnienie na polskim rynku, stan na listopad 2022, wobec 28% zatrudnionych w maju. Pozostałe 24% uchodźców z Ukrainy obecnie szuka pracy. Wiele z nich jednak ciągle zarabia tyle, żeby przeżyć z dnia na dzień. Raport porównuje to do stanu zatrudnienia Polek w wieku 15 do 64 lat, których zatrudnionych jest także 65%, ale tylko 2% szuka pracy, 33% była nieaktywna zawodowo.

Jeżeli chodzi o rodzaj zatrudnienia 38% ma pracę stałą, 14% pracuje dorywczo lub sezonowo, a 7% było zatrudnionych w inny sposób. Niewykorzystane są szanse z uznaniem kwalifikacji, ponieważ 46% uchodźców uważa, że pracuje poniżej swojego poziomu wykształcenia.

[Forsal](#)

Służby estońskie widzą zagrożenie w migracji z krajów muzułmańskich

23 zakazy wjazdu dla osób, które mogą stanowić zagrożenie bezpieczeństwa w kontekście terroryzmu i szerzenia islamistycznych wpływów, wydało ministerstwo spraw wewnętrznych Estonii w 2022 roku. Rekomendacje pochodziły od służb wewnętrznego bezpieczeństwa Kaitsepolitsei.

Liczba osób z krajów muzułmańskich w ciągu czterech lat urosła czterokrotnie. Według służb z tą migracją związane są takie czynniki ryzyka jak: „zwiększone kontakty z krajami wysokiego ryzyka, przenoszenie problemów krajów pochodzenia do Estonii i zwiększone prawdopodobieństwo radykalizacji”. Zdaniem służb powinna nastąpić szybka integracja i należy unikać tworzenia zamkniętych społeczności. Zdaniem dyrektora Kaitsepolitsei Arnolda Sinisalu, Estonia „musi rozważyć wszystkie możliwe rozwroje sytuacji jakie widziano w innych krajach europejskich”. „Mówimy o perspektywie 10-15 lat. Ale działania muszą zostać podjęte dzisiaj”, uważa Sinisalu.

[Err. ee](#)

Węgry: 17 imigrantów prawie udusiło się w ciężarówce

Siły porządkowe Węgier odkryły 17 imigrantów, prawie wszyscy, poza jednym Libijczykiem, pochodzili z Egiptu, którzy znajdowali się w ciężarówce, w której powoli zaczynało brakować powietrza. Jak donosi Reuters wymagali oni natychmiastowej pomocy medycznej. Gdyby policja dotarła później mogliby już nie żyć.

Znaleziono ich przy granicy w pobliżu Serbskiej i Rumuńskiej granicy, we wtorek 12 kwietnia. Samochód zarejestrowany był w Turcji a policji udało się zatrzymać przemytnika. W lutym w Bułgarii znaleziono w podobnej sytuacji ciała 18 osób, o czym informowaliśmy w raporcie nr 7.

[InfoMigrants](#)

Niemcy przedłużają kontrole na granicy z Austrią

Federalna minister ds wewnętrznych Nancy Faeser przedłużyła kolejny raz obowiązywania tymczasowej granicy pomiędzy Niemcami a Austrią. Tymczasowe kontrole wprowadzono w roku 2015. W liście do Komisji Europejskiej uzasadniła, że dającej się bliżej przewidzieć przyszłości, ani na trasie zachodniobałkańskiej ani na szlaku centralnym śródziemnomorskim nie można oczekiwać spadku nieregularnej imigracji. Austria znajduje się u zbiegu tych dwóch tras.

Decyzja ta powodowana jest presją w kraju, gdzie coraz głośniejsze opozycja spiera się z rządem o politykę imigracyjną. Odbywa się ona też w momencie kiedy jeden z koalicjantów SPD ogłasza „nowy start polityki imigracyjnej” opierający się na sloganie „mniej imigracji nieregulowanej więcej regulowanej”. W praktyce oznacza to zwiększanie ograniczeń dotyczących zatrzymywania nielegalnej migracji, przyspieszanie procedur azytowych, a z drugiej strony zachęcanie wykwalifikowanych pracowników i ułatwienia dla nich w Niemczech.

[Tagesschau](#)
[SPD Fraktion](#)

EPP wzywa do zawarcia umowy z Tunezją

Lider największej partii europejskiej EPP Manfred Weber wezwał do rozpoczęcia negocjacji pomiędzy UE a Tunezją w celu zatrzymania masowej nieregularnej imigracji do Europy. „UE śpiącym krokiem podąża w kierunku nowego kryzysu migracyjnego, chociaż gwałtowny wzrost presji migracyjnej jest oczywisty”, powiedział Weber niemieckiej gazecie Bild. Weber odniósł się do 300% wzrostu imigracji w pierwszym kwartale 2023 do Włoch oraz do wprowadzenia przez nie stanu wyjątkowego.

W ostatnich tygodniach coraz więcej osób jest przenoszonych z niebezpiecznych łodzi na morzu i transportowanych do Włoch. Dużo osób także ginie w trakcie podróży. Tunezja zastąpiła Libię jako główny punkt, z którego wyruszają migranci przez Morze Śródziemne, dlatego Weber proponuje zawarcie umowy z Tunezją, podobnej do tej, którą zawarto z Turcją po roku 2015.

[Sueddeutsche Zeitung](#)

Austria, Szwecja i Dania naciskają na twardszą politykę imigracyjną

Pod koniec marca kanclerz Austrii Karl Nehammer odwiedził kraje skandynawskie, żeby rozmawiać o koordynacji tych krajów w celu skłonienia UE do przyjęcia twardszej polityki migracyjnej. Kraje chcą zaostrzenia kontroli granicznych i poprawy europejskiego systemu azylowego.

Nehammer rozmawiał też o duńskich rozwiązaniach w sprawie migracji. Celem kanclerza jest uczynienie z Austrii mniej atrakcyjnego kraju dla nieregularnej migracji między innymi w zakresie zasiłków.

[Der Standard](#)

Maroko powstrzymuje napływ imigrantów do Hiszpanii

Ponad 200 imigrantów, którzy chcieli przedrzeć się przez ogrodzenie pomiędzy Marokiem a Ceutą zostało zatrzymanych w piątek 14 kwietnia przez marokańskie służby. To kolejna masowa próba przełamania granicy w tym roku. Podczas tych działań marokańska żandarmeria współpracuje z hiszpańską Guardia Civil i marynarką. 70 imigrantów bez dokumentów zostało zatrzymanych na początku akcji. Niektórzy z imigrantów uzbrojeni byli w kije, kamienie i ostrą broń.

Od pewnego czasu poprawiły się relacje między obydwojoma krajami w zakresie powstrzymywania nielegalnej imigracji do Europy, a przypadki skutecznego podejścia do granicy zdarzają się rzadko. Maroko jednak w przeszłości używało imigracji, żeby wymusić na Hiszpanii różne ustępstwa w innych obszarach, chociażby jeżeli chodzi o autonomię Sahary Zachodniej. Dzięki wspólnym działaniom w roku 2022 rozpracowano 124 sieci przemytnicze imigrantów.

[Morocco World News](#)

Meloni w Etiopii szuka sposobów na zmniejszenie migracji

Premier Giorgia Meloni podczas dwudniowej wizyty w Addis Abebie poruszyła między innymi problem stabilności Rogu Afryki i związaną z nim migracją do Europy. W regionie znajduje się 823 tysiące uchodźców i 4,2 mi-

liona wewnętrznych przesiedleńców, nie tylko z powodu konfliktów, ale także i suszy. To napędza migrację do Europy. Podobnie jak w Libii, proponowała model współpracy pomiędzy UE a Afryką, który skupia się na promowaniu społecznej stabilizacji, wsparcia rozwoju gospodarczego oraz przeciwdziałania islamistycznemu radykalizmowi. Minister finansów w jej rządzie, Antonio Tajani uważa, że potrzebny jest „Plan Marschalla” dla Afryki, żeby zatrzymać fale migracji.

[Euractiv](#)

Populacja Rosji gwałtownie się kurczy

Rosja, żeby utrzymać obecny poziom populacji musiałaby przyciągać od 400 tysięcy do ponad 1 miliona (w wariantcie negatywnym) imigrantów rocznie do końca wieku, twierdzi raport Wyższej Szkoły Ekonomii z Moskwy (ВШЭ).

Populacja Rosji obniżyła się czwarty rok z rzędu, a w ostatnim roku spadła o pół miliona osób. W najgorszym scenariuszu zakładającym najniższą prawdopodobną długość życia i rozrodność populacja w ciągu 80 lat spadnie ze 146 do 67 milionów. Badania ВШЭ nie zakładały strat wojennych z obecnie trwającej wojny na Ukrainie. sama uczelnia przyznaje, że przyciągnięcie tak ogromnych migracji jest niezwykle trudne, co oznacza, że populacja Rosji się skurczy.

[Moscow Times](#)